

ŽINIOS

LKP(D) ROKIŠKIO APŠRUTO IR APŠKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Nr. 3.

Rokiškis, 1944 m. rugėjo mėn. 16 d.

Tarpusavio parama - artimiausias kelias prie žemės ūkio atstatymo

Diena iš dienos artėja rudo. O su rudenių kyla kiekvienam valstieciui didžiausias rūpestis — kaip galimas rūpestingiai išsižemkėti ir baigtis sudoroti varas derliu. Bet čia kaip tik ir susiduriama su bene didžiausiu sunkumu šių dienų ūkyje — didelių arklių trūkumu. Beje, kokie bebučių sunkumai, nuo to neprivalo sumažėti paselius plotas ir būti mažesnis, negu 1943—44 metų ūkyje. Priešingu atveju, duonos klausimas ateinančiais metais gali būti labai sunkus. Todėl nieko kitoto nelieka, kaip tik su esamu arklių kiekui atlikti visus reikiamus ūkio darbus.

Valstiecių tarpe yra sena ir labai graži tradicija — talkos. Ar tai rugiapiūtėje, ar bekulant jauvus, kaimynas kaimynui visada ateina į pagalbą ir bendromis jėgomis atlieka pačius didžiuosius ūkio darbus. Šiuo metu talkos principas taip pat neturi būti užmirštas. Priešingai,

šiandien talka kaimynui yra būtina garbės prilevo. Talka ne tik žmonėmis, bet ir arkliais.

Supraskime, kad visų mūsų bendras tikslas — aprūpinti kraštą ir Raudonąjį Armiją būtiniausiais maisto produktais. Mes pri- valome ir žemės ūkyje mobilizuoti visas darbo jėgas, kad greičiau būtų sunaikinti vokiškieji grobiukai, ir kad vėl galėtumėm pradėti naują, gražų ir laimingą gyvenimą.

Rokiškio Apskrities Vykdomas Komitetas kaimynų tarpusavio talkos reikalui yra išleidęs nutarimą, kuriame, tarp kitko, sakoma, kad tie valstiečiai, kurie su arkliais talkininkaujan pas kaimynus derliaus valymo ir sėjos darbuose, bus atleidžiami nuo pastočių ir atitinkamai apmokami.

Reikia tikėtis, kad valstiečiai supras tarpusavio talkininkavimo reikšmę ir tuo pagreitins mūsų žemės ūkio atstatymą.

PRANEŠIMAS

Visi Rokiškio apskr. gimnazijų ir progimnazijų direktoriai ir mokytojai bei pradžios mokyklų vedėjai ir mokytojai š. m. rugėjo mén. 23 dieną privalo atvykti į Rokiškyje įvykstančią tą dieną 11 val. mokytojų konferenciją.

Smulkesnių informacijų suteiks centrinių (valstiečių) pradžios mokyklų vedėjai ir gimnazijų bei progimnazijų direktoriai.

Konferencijos vieta bus pranešta L. Šviet. Skyriuje.

1944 m. rugėjo mén. 13 d.

**Rokiškio Apskr. V. K.
Liaudies Švietimo Skyriaus
Vedėjas**

Kas naujo Tarybų Lietuvoje

— Vilniaus universitete jau yra įsteigti šie fakultetai: istorijos — filologijos, teisės mokslų, ekonomijos mokslų, fizikos — matematikos, chemijos, gamtos mokslų ir medicinos. Svarstomas dar miškų mokslų fakulteto atidarymo klausimas. (t.)

— Galutinai nustatyta, kad šiaisiai mokslo metais Vilniuje iš viso bus 35 pradžios mokyklos, Vilniaus apskrityje — 154, Trakų apskrityje — 164, Ukmergės apskrityje — 119. Iš viso Tarybų Lietuvoje bus apie 2300 pradžios mokyklų. (t.)

Užimta Pragos tvirtovė

1-sis Baltarusijos frontas, vadovaujamas Armijos gen. Rakasovskio, užémė svarbią tvirtovę Praga (Varšuvos pr.).

Užimant Pragos tvirtovę,

ypač pasižymėjo 1-jos Baltarusijos fronto kariuomenė, vadovaujama Armijos gen. Rakasovskio, ir 1-ji lenkų Armija, vadovaujama gen. Vertenango.

Vokietijoje pakarta 15 žmonių ir nuteista 30 vyresniųjų karininkų, dalyvavusių pasikėsinime prieš Hitlerį

Stockholmas, rugėjo mén. 14 d. (Tass)

Švedų laikraštis „Svedska Margonbladet“ praneša: Patikrintais duomenimis, 15 žmonių personalas, kuris

dalyvavo pasikėsinime prieš Hitlerį, teismo nutarimu, gestapo pakartas. Be to, dar buvo teisiama 30 vyresniųjų karininkų.

UŽSIENIO ŽINIOS

Zeneva, rugėjo mén. 14 d. (Tass).

Jugoslavijos Liaudies lissilaisvinimo Armijos vyriausios vadovybės štabas praneša, kad Liaudies lissilaisvinimo Armijos daliniai užėmė šiuos miestus: Tvanika, Banja, Budaplens, Bum, Jatec, Vuta, (Serbijos sektorius), Balna, Basla, Koseril ir Požeg. Be to, sumuštos kelios stambios priešo grupuotės.

Karinių veiksmų Vakaruje Europoje santrauka

Sajungininkų ekspedicinių pa-

jėgų vyriausios vadovybės štabo pranešimui, Sajungininkų kariuomenė perkarto Alberto kanalą ir, praplėsdama plačiąją, perėjo Olandijos sieną. Siena yra pereita į kita vietoje.

Prie Liuksemburgo Sajungininkų kariuomenė nežymiai pasistumėjo į priekį.

Š. m. rugėjo mén. 13 d. Sajungininkų aviacija vykdė puolimus virš Zigfrido linijos ir kitų karinių objektų.

— Vilniaus Spaudos Platinimo Biuro iniciatyva mieste veikia 10 kioski, kuriuose pardavinės vietinė spauda. Be to, mieste yra 100 punktų, kuriuose yra išklijuojamie vystiniai ir centriniai laikraščiai. (t.)

— Vilniaus Pramprekyba gauta iš Maskvos avalynės, trikotažo gaminį ir gatavų rūbų. Šias prekes bus galima pirkti pagal tam reikalui gautus leidimus. (t.)

— N. metalų apdirbimo fabrike, kuris yra Vilniaus krašte, vadovaujamas direktoriaus dr. Justinavičiaus, prie kurio laiko pradėta vinių gamyba ir iki šiol fabrikas išleido nemažai gaminijų. Šiame fabrike bus gaminama daugiau. (t.)

— Kauno Vykdomojo Komiteto Prekybos skyrius iki šiol išdavė 500 leidimų privatiems prekybininkams. (t.)

— Valstybinėje Leidykloje naujai gauta Maskvoje išleistų lietuviškų knygų. Jų tarpe: „Lietuviškos Divizijos kovų kelias“, „Gyvajai Lietuvai“, Marcinkevičiaus „Žvaigždė“, „Atkeršysiu“, Kosto Korsako „Kovos įstatymas“, „Okupantų vergovėjė“, „Antano Venclavos „š karinio bloknoto“, „Keliai į Lietuvą“, „Marija Melnikaitė“, Petro Cvirkos „Sidabri-

nė kulką“, „Apysakos“, Mieželaičio „Lyrika“, Baltušio „Baltieji dobiliukai“, Liudo Giros „Žalgirio Lietuva“, Salomėjos Neries „Dainuok, širdie, gyvenimą“ ir daug kt. (t. l.)

— Vilniaus miesto Vykdomojo Komiteto Sveikatos Apsaugos Skyrius, plėsdamas savo priešturbulipzés sanatoriją vaikams. (t.)

— Suregistruota, kiek daug nuostolių hitlerinėi vandalaistai padarė Kauno gydymosi ir medicinos įstaigoms. Vytauto Didžiojo Universiteto klinikos, tarybiniai laikais taip tobulintos, paliktos plikomis sienomis. Išgrobtos I-ji, II-ji ir VII-ji Kauno ligoninė. Sunaikintas Higienos institutas. (t.)

— UTENA. Nuo karo veiksmų smarkiai nukentėjo tarybiniai ūkiai, ypač traukiamojų jėga. Rugpjūčio mén. 19 d. Raudonosios Armijos N. dalinio kovotojai su trimis mašinomis, o rugpjūčio 20 d. apylinkės valstiečiai su dešimčia vežimų padėjo Vyžuonų tarybiniui ūkui suvežti javus. (t.)

— BIRŽAI. Spauda praneša, kad mūsų metu Biržų ligoninės personalo tarnautojai ne tik išgelbėjo ligoninės įrankius, bet ir patys, pasislepę bažnyčios rūsyje, visą laiką priiminėjo piliečius ir teikė medicinos pagalbą. (t.)

Privalomų prievolių pristatymas - kiekvieno valstiečio pareiga

Jau visa eilė metų kaip siaučia pasaulinis karas, su savim nusinešdamas ne tik milijonus gyvybių, bet ir iš pagrindų sugriaudamas kariaujančių valstybių ūkius. Nors Tarybų Lietuvos ūkis nėra pagrindinai sugriautas, tačiau karas palieka žymius pėdsakus. Kad jie nebūtų nepakeliami tiems gyventojams, kurie gyvena ne iš žemės ūkio ir kariams, kovojančiams fronte, Tarybinė valdžia rūpinasi, kad esamų ištaklių paskirstymas tiko srityje būtų pravestas kuo tiksliausiai ir teisingiausiai. Viena iš tokų priemonių — privalomas prievolių pristatymas.

Lietuvos valstiečiu i privalomas ūkio gaminių pristatymas nėra naujas dalykas. Ypač skaudžiai jį paliečia vokiškų okupantų „pyliavos“, kurios iš pagrindų iššluostė valstiečio aruodus, dažnai nepalikdamas javo būsimajai sejai ar net duonai. Ypač kentejo valstiečiai nuo to, kad prievolių paskirstymas buvo labai neteisingas — tie, kurie turėjo daug žemės ir gyvulių, rado priemonių, nors, suprantama, pačių nesąžiningiausią, kaip tas „pyliavas“ sumažinti. Padedant „kyšiam“, jų gyvulių tebuvo užrašoma vos pusė, tuo tarpu kai vargingas valstietis, vietoje, kad būtų visai nuo pyliau atleistas, dažnai turėjo atitraukti paskutinį pieno lašą nuo savo mažylių vaikuičių...

Bet visa tai jau praeityje.

Šiandieninių privalomų pristatyto prievolių tikslas ne palikti valstiečių be duonos, bet teisingai paskirstyti žemės ūkio gaminius, kad niekam nereikėtų Tarybinėje Respublikoje badauti.

Kaip narsus tarybinis karys, kovoja fronte prieš banditiškuosius okupantus ir ant savo pečių nešas Tarybinės Tėvynės saugumą, nusipelnė didžiausios pagarbos, lygiai taip pat valstietis, kuris tiksliai ir sąžiningai atlieka jam įpareigotas privalomas prievoles, yra nemažesnės garbės nusipelnės. Atiduodamas dalį savo užaugintų ūkių gyvibių, jis ištisies brolišką ranką savo draugui darbininkui ir išvaduotojui — Raudonosios Armijos kariui!

Privalomų prievolių pristatymas iš Tarybinės Valdžios pusės, taip pat, nelieka tinkamai neįvertintas. L. K. P. (b) C. K. Sektorius drg. A. Sniečkus, savo pranešime, padarytame per Lietuvos T. S. R. Aukščiausios Tarybos

III-ją sesiją, tarp kitko, pareiškė:

„Sajunginė vyriausybė išskyre atitinkamą kiekį prekių taip, kad už kiekvienus 10 rublių, gautų už parduočius valstybei grūdus ir dobilų sėklas, valstietis galėtų gauti pirkti už 100 rublių prekių.“

Tai ir be platesnio aiškinimo rodo, kad Tarybinė Valdžia tinkamai įvertina valstiečio sąmoningumą ir pareigingumo jausmą.

Tad, teneliaka nei vieno grūdo, skirto privalomų prievolių pristatymui, kuris liktų nepristatytas į valdžios sandėlius, ir né vieno gramo kitų žemės ūkio gyvibių, kurios, teisingai padalintos, atneš gerbūvį visiems Tarybų Lietuvos pilieciams!

Vyt. Dangerutis

Žemei Al. Dovinė

Sveika žeme, juodaskarel
Liūdėsio šiandie gana...
Prieto tankai tave are,
Bet nears jau niekada...

Passitik šiandie artoja
Ir atnesk jam derlių didi...
Teskamba daina pagojais,
Te visa Tėvynė žydi!

Gržk, valstieti, savo žemén, -
Buožés būt vergu gana! -
Sužydés sodybos gražios,
Sužydés vėl Lietuvai!

Lietuvos Tarybų Socialinėje Respublikoje vėl įvedamas nemokamas gydymas

Vokiečių okupacijos metu buvo panaikintas tarybiniai metais įvestas nemokamas gydymas. Grįžus Tarybų valdžiai, Lietuvos Tarybų Socialinėje Respublikoje gydymo įstaigose įvedamas nemokamas gydymas.

Visuose Rokiškio apskrities gydomose ir profilaktikos įstaigose: apskrities ligoninėje, ambulatorijoje, TBC, odos—venerinių ligų dispanseriuse, gimdymo nausose ir valsčių sveikatos punktuose, priimami, gydomi, apžiūrimi ligoniai ir duodami jiems nemokami patarimai.

MUMS RAŠO

Panemunėlis

AŠ ATSIĒMIAU SAVO ŽEMĘ!

Šaltas vėjas blaško pilkus debesis ir mėto juos dideliais ir mažais gabalais. Kartais užėina lietus bangą, padrėkina laukus ir vėl pradingsta neišmatuojamoj dangaus platybę.

Žmonės, kaip skruzdės, darbuojasi laukuose. Vieni piauna, kiti séja... Kiekvienas stengiasi pasiruošti žiemai.

Važiuojam per Panemunėlį. Visur griūvėsiai, visur plytų ir akmenų krūvos. Karas smarkiai paliečia ši tylą ir gražų Lietuvos miesteli.

Prie Valsčiaus Žemės Komisijos būstinės stovi bürelis žmoniui. Visi jie kalbasi apie žemę, kurią atsiemė iš buožių ir dvarininkų, apie savo vargus, kuriuos jie pakélé okupacijos metu.

Valsčiaus Žemės Komisijos pirmininkas, jau pagyvenęs žmogus, kalbasi su valstiečiais. Čia pat stovi nebejauna moteris. Jos pavardė, kaip sužinojau, Kubiliénė Marijona iš Vilių kaimo. Ji papasakojo:

— Aš turėjau 4 a. žemės. Šeima didelė — aštuoni žmonės. Vyros ligotos. Sunku buvo gyventi vokiečių okupacijos metu. Dirbau linų fabrike, bet uždirbdavau labai maža. Pragyventi nebuvu galimybės. Nors faistai tvirtino, kad Raudonoji Armija Lietuvon negrižianti, tačiau aš tikėjau, šventai tikėjau, kad Stalinas sudažūs faistus!

Kada sužinojau, kad Tarybų vyriausybė leido atsiimti žemę, aš tuoju nuėjau pas Galinį i Žilių kaimą. 1940 m. Tarybų valdžia man iš Galinio davė 4 ha. žemės. Dabar jis pabėgęs su vokiečiais. Pasilikusi Galinio motina šaukė, kad žemės neatiduosanti, kad ateisių vokiečiai, kad bolševikams jau kasamos duobės... Aš atsakiau, kad žemė priklauso man, o vokiečiai tegu tik neša savo kaili!

Dabar aš gausiu ne 4, bet 13 ha žemės. Turiu arkli ir vieną karvę. Visomis jégomis prisidėjau prie mūsų ūkio atstatymo! Esu dékinga Tarybų valdžiai, nes jí yra vargo žmonių užtarėja!

J. Zukas

VĖL GRĮŽTU Į SAVO ŽEMĘ!

Paskelbus Tarybų Valdžios nutarimą apie žemės grąžinimą teisėtiems jos šeimininkams — bežemiams ir mažažemiams valstiečiams, kiekvienas naujakūrys jau pradeda rūpintis, kaip tiksliai išjungti į darbą, kad atkūrus savo gautąjį ūkį.

Tokiu rūpesčiu gyvena ir bežemis valstietis Matukas, kuris prie Tarybų Valdžios buvo gavęs žemės Turadvario dvare.

— Smetonas valdymo laikais tarnavau šiame dvare. — sako jis — Susikūrus Tarybų Valdžiai, 1940 m. gavau 8 ha. žemės. Pradėjau kurtis ir ruošti savystoviam gyvenimui. Tačiau, neilgai teko tuo džiaugtis. Atėmė ir nieks ne pasakė net „acių“, kad aš ją metus dirbau ir prižiūrėjau. Maniau, mano idėtas rūpestis nueis niekais.

Tačiau ne. Raudonajai Armijai išvadavus Lietuvą iš okupantu vokiečių, vėl suteikiama man teisė grįžti į savo žemę, kurioje galésiu šeimininkauti — baigė pasakojimą drg. Matukas.

Diemedis

TSRS Valstybinio Banko PRANEŠIMAS

TSRS Valstybinis Bankas praneša, kad visi piliečiai, o taip pat įmonių, organizacijų ir įstaigų vadovai, turintieji piniginių ženklių ir monetų kraštų, kariaujančių prieš TSRS respublikas, visų rūšių okupantų pinigus, o taip pat sovietinius pinigus, perštampuotus vokiečių valdžios, privalo juos įnešti Valstybės Bankan per 1 dieną nuo paskelbimo dienos.

Valstybės Bankas, priėmęs piogus, išduoda nustatytos formos pakvitavimą.

Už neįnešimą aukščiau nurodytų vertybės ženklių ir monetų, kaltininkai bus traukiami atsakomybėn, pagal RSFSR Baudžiamoji kodekso 59¹² straipsni, bei veikiančius kitų sajunginių respublikų Baudžiamųjų Kodeksų straipsnius.

Rokiškis, 1944. IX. 13.

TSRS
Valstybinis Bankas

KAS NEAPTEMDO NAKTI ŠVIESU — DIDINA
PAVOJU SAU IR VISIEMS MIESTO GYVEN-
TOJAMS.